

Informacje ogólne o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie **(PP 2017)**

1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany:
 - a. z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub w zawodach szkolnictwa zawodowego
 - b. na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa zawodowego.
2. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie umożliwia uzyskanie:
 - a. świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji,
 - b. dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe – w przypadku uzyskania świadectw potwierdzających wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, wykształcenia zasadniczego branżowego, wykształcenia średniego branżowego lub wykształcenia średniego (odpowiednio do wymaganego dla danego zawodu poziomu wykształcenia).
3. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany jako egzamin eksternistyczny potwierdzający kwalifikacje w zawodzie dla osób, które:
 - a. ukończyły gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową oraz
 - b. co najmniej dwa lata kształciły się lub pracowały w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.

Egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie nie przeprowadza się w zawodach ujętych w „Wykazie zawodów, w których nie przeprowadza się egzaminów eksternistycznych” stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie egzaminów eksternistycznych.

Do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przystępują również absolwenci techników i szkół policealnych, absolwenci szkół branżowych I stopnia oraz osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, jeżeli przystępują do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub jego części po raz trzeci lub kolejny. Zdających tych nie dotyczy wyżej przywołany wykaz zawodów.

4. **Do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego zgodnie z przepisami ustawy o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym przed 1 września 2019 r. i w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach z 2017 r. przystępują:**
 - 1) uczniowie dotychczasowego czteroletniego technikum branżowych szkół I stopnia, oraz uczniowie i słuchacze szkół policealnych, którzy rozpoczęli kształcenie w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 i realizują podstawę programową z 2017 r.
Uczniowie dotychczasowego czteroletniego technikum, którzy rozpoczęli naukę przed rokiem szkolnym 2017/2018, a nie uzyskali promocji do klasy programowo wyższej, powtarzają naukę i realizują podstawę programową z 2017 r.
 - 2) absolwenci dotychczasowego technikum, którzy realizowali podstawę programową z 2017 roku – do zakończenia roku szkolnego 2026/2027
 - 3) absolwenci branżowej szkoły I stopnia, którzy realizowali podstawę programową z 2017 roku – do zakończenia roku szkolnego 2025/2026
 - 4) absolwenci szkoły policealnej, którzy realizowali podstawę programową z 2017 roku – do zakończenia roku szkolnego 2025/2026
 - 5) osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy prowadzony w oparciu o podstawę programową z 2017 r. – do dnia 31 października 2027 r.
 - 6) osoby spełniające warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych, które w okresie od dnia 31 stycznia 2019 r. do dnia 31 stycznia 2021 r. po raz pierwszy złożyły wniosek o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie z zakresu co najmniej jednej z kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach z 2017 r. oraz przystępujący do eksternistycznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie absolwenci branżowej szkoły I stopnia, dotychczasowego czteroletniego technikum i szkoły policealnej, w których kształcenie było realizowane zgodnie z podstawą programową z 2017 roku, a także osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy przeprowadzany zgodnie z podstawą programową z 2017 roku, którzy przystępują do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub jego części po raz trzeci lub kolejny – do dnia 31 sierpnia 2028 r.
 - 7) osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych,

jeżeli program przyuczenia uwzględniał wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach z 2017 r. zgłoszonych przez starostę do okręgowej komisji egzaminacyjnej – **od dnia 31 października 2027 r.**

2.2. Charakterystyka egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie składa się:
 - a. z części pisemnej polegającej na rozwiązaniu testu pisemnego,
 - b. z części praktycznej polegającej na wykonaniu zadania praktycznego.
2. Część pisemna egzaminu trwa 60 minut i jest przeprowadzana z wykorzystaniem:
 - a. elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu,
 - b. arkuszy i kart odpowiedzi.

Elektroniczny system przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie udostępnia szkole, placówce lub centrum, pracodawcy lub podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

3. **Część praktyczna egzaminu** trwa 120, 150, 180, 210 lub 240 minut. Czas trwania egzaminu z danej kwalifikacji jest określony w *Informatorze o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie dla zawodu (Formuła 2017)*, w którym wyodrębniono kwalifikację.
4. **Część praktyczna egzaminu jest przeprowadzana według modelu:**
 - **w** - gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa,
 - **wk** - gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa, uzyskana z wykorzystaniem komputera,
 - **d** - gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja,
 - **dk** - gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja uzyskana z wykorzystaniem komputera.

Uwaga: Szczegółowe dane dotyczące organizacji części pisemnej i części praktycznej egzaminu, w tym między innymi godziny rozpoczęcia części pisemnej i części praktycznej egzaminu, czas trwania oraz model, zgodnie z którym jest przeprowadzana część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dla kwalifikacji, w których jest przeprowadzany w roku szkolnym 2019/2020 egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (Formuła 2017), zawierają tabele **rozdziału 2.7.** niniejszej Informacji.

5. **Część pisemna przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu i część praktyczna** egzaminu są przeprowadzane w danej szkole, placówce, centrum kształcenia zawodowego (zwanego dalej **centrum**), u danego pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy lub w miejscu wskazanym przez ten podmiot, **posiadających upoważnienie dyrektora komisji egzaminacyjnej** właściwej ze względu na siedzibę danej szkoły, placówki, centrum, miejsce wskazane przez pracodawcę i miejsce prowadzenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego wskazane przez ten podmiot.
6. **Za organizację i przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie odpowiada:**
 - a. w danej szkole, placówce lub centrum kształcenia zawodowego – dyrektor tej szkoły, placówki lub centrum,
 - b. w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy – osoba kierująca tym podmiotem lub osoba przez nią wskazana,
 - c. u danego pracodawcy – ten pracodawca, lub osoba przez niego wskazana.

2.3. Termin przeprowadzania egzaminu zawodowego

1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany w terminach ustalonych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, na podstawie harmonogramu ogłoszonego przez Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w komunikacie w sprawie harmonogramu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.
2. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nie później niż 12 września 2019 r. (a w latach następnych do 20 sierpnia każdego roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin) ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej komunikat w sprawie harmonogramu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego

kwalifikacje w zawodzie w danym roku szkolnym, określający: datę przeprowadzania części pisemnej egzaminu, daty rozpoczęcia i zakończenia części praktycznej egzaminu oraz terminy ogłaszania wyników z egzaminu i przekazywania świadectw potwierdzających kwalifikację w zawodzie i dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

3. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż 5 miesięcy przed terminem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w danej sesji ogłasza na stronie internetowej komisji okręgowej termin egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie obowiązujący na terenie danej komisji okręgowej.
4. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala szczegółowy harmonogram przeprowadzania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, uwzględniając harmonogram określony przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w komunikacie o harmonogramie egzaminu i przekazuje go przewodniczącym zespołów egzaminacyjnych nie później niż na 3 miesiące przed terminem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, określonym w komunikacie.
5. Dyrektor szkoły, placówki, centrum, pracodawca i podmiot, w którym jest przeprowadzany egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, opracowuje wewnętrzny harmonogram przeprowadzenia części praktycznej egzaminu w danej szkole, placówce, w danym centrum u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, uwzględniając harmonogram określony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.
6. Informację o terminie części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie uczniowi, słuchaczowi, absolwentowi przekazuje odpowiednio dyrektor szkoły, do której uczeń lub słuchacz uczęszcza, a absolwentowi – dyrektor szkoły, którą ukończył, nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.
7. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy informuje uczestników tego kursu o miejscu i terminie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

2.4. Miejsce, w którym zdający przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

1. Do części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie:

- a. uczeń przystępuje w szkole, do której uczęszcza,
- b. absolwent przystępuje w szkole, którą ukończył,
- c. osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy przystępuje w podmiocie prowadzącym kurs lub w miejscu wskazanym przez ten podmiot,
- d. w uzasadnionych przypadkach uczeń, absolwent lub osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy, mogą przystąpić do części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w innym miejscu, niż miejsce, o którym mowa w lit. a, b i c, wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej,
- e. osoba dorosła, która ukończyła praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych oraz osoba dopuszczona do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przystępują w szkole, placówce, centrum, u pracodawcy lub podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, wskazanych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

2. Do części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie:

- a. uczeń przystępuje w szkole, do której uczęszcza, albo w placówce albo centrum, w którym odbywa praktyczną naukę zawodu, lub u pracodawcy, u którego odbywa praktyczną naukę zawodu,
- b. absolwent przystępuje w szkole, którą ukończył, albo w placówce albo centrum, w którym odbywał praktyczną naukę zawodu, lub u pracodawcy, u którego odbywał praktyczną naukę zawodu,
- c. osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy przystępuje w podmiocie prowadzącym ten kurs lub w miejscu wskazanym przez ten podmiot,
- d. w uzasadnionych przypadkach uczeń, absolwent lub osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy, mogą przystąpić do części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w innym miejscu niż miejsce, o którym mowa w lit. a, b i c, wskazanym przez

- dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej,
- e. osoba dorosła, która ukończyła praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych oraz osoba dopuszczona do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przystępuje w szkole, placówce, centrum, u pracodawcy lub podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, wskazanych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.
3. **W szczególnych przypadkach wynikających** ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności zdającego, na wniosek zdającego oraz za zgodą dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie dla tego zdającego może być przeprowadzony w miejscu innym niż szkoła, placówka, centrum, u pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy.
- Wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, określonym w komunikacie dyrektora CKE w sprawie harmonogramu egzaminu. W uzasadnionych przypadkach wniosek może być złożony w terminie późniejszym.
4. **Informację o miejscu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie** przekazuje:
- uczniowi, słuchaczowi – odpowiednio dyrektor szkoły, do której uczeń lub słuchacz uczęszcza, a absolwentowi – dyrektor szkoły, którą absolwent ukończył;
 - osobie, która uczęszcza na kwalifikacyjny kurs zawodowy lub ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy prowadzony przez dany podmiot – ten podmiot.
5. **Przypadki szczególne**, w których zdający przystępuje w miejscu wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej i tryb przekazywania zdającym informacji o miejscu egzaminu są opisane w **rodziale 3.7. Informacji**.
- 2.5. **Informacja o zadaniach egzaminacyjnych, arkuszach i materiałach egzaminacyjnych dla zdających egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie**
1. Zestawy egzaminacyjne do części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie
- a. Podczas części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanej z wykorzystaniem arkuszy i kart odpowiedzi każdy zdający otrzymuje *pakiet egzaminacyjny*, w skład którego wchodzi:
- **ARKUSZ EGZAMINACYJNY** – broszura zawierająca instrukcję dla zdającego i test składający się z 40 zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna jest poprawna,
 - **KARTA ODPOWIEDZI**.
- b. Podczas części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanej z wykorzystaniem elektronicznego systemu:
- zdający otrzymuje karty identyfikacyjne z danymi umożliwiającymi dostęp do elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu,
 - zdającemu udostępniany jest w systemie test składający się z 40 zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna jest poprawna.
2. Podczas części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie każdy zdający otrzymuje pakiet egzaminacyjny, w skład którego wchodzi:
- **ARKUSZ EGZAMINACYJNY** - broszura zawierająca instrukcję dla zdającego, zadanie egzaminacyjne z dokumentacją do jego wykonania,
 - **KARTA OCENY**
- oraz materiały potrzebne do wykonania zadania egzaminacyjnego.
- Pakiety egzaminacyjne i materiały niezbędne do wykonania zadania egzaminacyjnego są dostarczone do miejsca przeprowadzania części praktycznej egzaminu.
- Przygotowanie, drukowanie, przechowywanie i transport arkuszy egzaminacyjnych i innych materiałów egzaminacyjnych odbywa się w warunkach zapewniających ich ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem.
3. Podczas części pisemnej i części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie zdający mogą korzystać z materiałów i przyborów pomocniczych, wskazanych w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, ogłaszanym nie później niż na miesiąc przed terminem potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, określonym w komunikacie dyrektora CKE w

- sprawie harmonogramu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.
4. Przykładowe zadania egzaminacyjne do części pisemnej wraz z rozwiązaniami i części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie są zamieszczone w *Informatorach o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie*, dostępnych na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (www.cke.gov.pl) – egzamin zawodowy (Formuła 2017)